

Hvordan lære hunden at utstilling er gøy?

Dette er første del i en serie av artikler om utstillingstrening.

"Det er utstilling, Norsk Kennel Klub og alle raser som finnes i Norge er representert. Arrangementet har lokket mange hunder, eiere og tilskuere. I noen av ringene er stemningen og spenningen til å ta og føle på. Publikum trengs rundt ringen, det er hunder, barn, folk overalt. Støyen ligger som et sus i hallen der utstillingen foregår. Det er tid for vinnerklasse for hannhundene i labrador-ringen, det er mange hunder som kjemper om det etterlengtede certet. Dommeren har vært sjenerøs med CK og det er 18 hannhunder i ringen, en stor klasse. Ringesekretæren ordner i rekkene og innen noen minutter står alle hunder med sine eiere i rett ordning.

Dommeren stiller seg opp i midten av ringen og gransker rolig alle hundene, blikket vandrer langs den store ringen av logrende hunder. Hun sier ikke noe, bare studerer den lange raden av de hundene hun har likt best i bedømmelsen så langt. Så stopper hennes blikk opp på en av hundene, en gul hann, han står i perfekt balanse, helt stille og logrende. Hundens blikk er dypt festet på sin eiers ansikt, hunden lar seg ikke forstyrre av støyen rundt om han. Eieren står med sin hund i slakt bånd, de har en fin øyekontakt, eieren ler og det ser ut som om ekvipasjen koser seg. Hunden er pen, korrekt i størrelse og fin kondisjon. Ekvipasjen utstråler harmoni og samspill. Dommerens øyer fortsetter å vandre, men et blikk blir da og da kastet på hunden som lokket hennes oppmerksomhet i det hun gransker alle hundene.

TEKST | Jonna Sandén og Lene Weum

Sånn kan en utstillingssituasjon oppleves, av handler, av publikum eller av dommeren. Men så sier noen at "han eller hun vinner alltid". Er det sånn?

Det å ta med sin hund på utstilling er for mange noe man gjør i farten, uten de helt store forberedelsene. Man møter opp med sin stol og hund, venter i mange timer med hunden ved føttene. Venter og venter, for å så gå inn i ringen uten å helt se for seg hvordan man skal oppføre seg i ringen, hvordan man skal løpe eller stå og så blir det heller ikke de helt store resultatene ut av det. Men så er det da noen som vinner klasse etter klasse, inn og ut med mange hunder og alle blir plasserte. Da må det vel bero på at han/hun er noen dommeren kjenner? Eller? Kan det være andre ting som spiller inn på resultatet i tillegg til hundens eksteriøre forutsetninger?

Med hånden på hjertet - hvor mange av oss drar av gårde for å konkurrere i lydighet eller jakt uten å trene på forhånd? Hvor mange av oss forventer seg første premier i

Hele tiden står hunden like flott, og med samme fine kontakt med sin eier. I slutten av rekken finner dommeren enda en hund hun liker veldig godt, og hun plukker dem ut i midten sammen med tre andre. Det er disse fem hunder som skal kjempe om certet i dag!

De andre i klassen trekker ut fra ringen og det er nå det gjelder: Hvem skal vinne? Den gule hannen står nå som nummer tre av de som er igjen og dommeren gransker dem igjen. Hun går langs hundene for å sjekke hodene og uttrykkene en siste gang. Den første hunden snuser i bakken i det hun kommer og hun får ikke sett hodet skikkelig. Hund nummer to står stille, men eieren står så nære hunden sin at hun vanskelig kan se hodet fra sin plass skrått foran hunden. Så er det den gule hannen, hans eier tar et lite steg til siden i det hun kommer og hunden står stille, dommeren kan se hundens hode og uttrykk uten forstyrrelse fra eieren eller noen annet. Så sjekker hun de to resterende og stiller seg så igjen i midten. Den siste hannen er en av kandidatene, men hans eier blir nervøs og mister godbitene på gulvet. Hunden begynner å snuse etter dem og eieren klarer ikke å få han til å stå igjen. Det står mellom disse to hundene, og hele tiden da hun ser på dem står den gule hannen perfekt, det ser ut som om han vil vinne! Hun tar sin beslutning, dette er dagens vinnende hund - alt bare stråler om ekvipasjen! Dommeren vinker frem sin favoritt til første plass og jubelen bryter løs rundt ringen!"

spor eller agility uten å gi hunden en skikkelig sjanse til å lære seg hva den skal gjøre? Ikke mange av oss ville gjøre noe av dette, men på utstilling er det en annen tone. Det er mange som ikke ser sammenhengen mellom å faktisk trene på utstilling på lik linje med annen hundesport. Hundene våre må lære å trives i ringen, klare å stå stille lenge på samme plassen med mange andre hunder foran og bak seg, og ikke minst kunne løpe på forskjellige underlag i riktig tempo. Da hund og handler til sammen behersker dette - først da kan man si at hunden får den ultimale sjansen i ringen.

Vi skal i kommende utgaver av Hundesport lage artikler der vi beskriver hvordan du kan lære deg og din hund å trives med utstilling som hobby. Vårt mål er at du som leser skal forstå hvorfor de forskjellige temaene vi tar opp er så viktige, og kan hende at det faktisk en annen grunn til at han/hun alltid vinner enn det du først trodde?

Hunder som logrer med halen og trives i ringen er alltid mer tiltalende enn hunder som ikke trives i ringen. Akkurat som det er mye mer gøy å se på smilende mennesker enn de som er sure. For å få til

dette må man øve og da er det viktig å vite hva man skal øve på. Som med all annen hundetrening er det viktig å trene i korte økter, og gjøre treningen morsom.

Nå er det mange som mener at hundeutstillinger kun er laget for mennesker og at det ikke er noe gøy for hunden, og da spesielt gøy for oppdretterne som blant annet bruker utstillinger som en måte å få bedømt sitt avlsarbeid på.

Det å lære hunden å stå riktig er noe som man kan trene på hjemme, innendørs, man trenger ikke stor plass til det og man kan begynne med det så fort man får valpen i hus. Bruk en saftig godbit og hold den foran nesen på valpen i en slik høyde at det er naturlig for den å bli stående, når den så står pent med "ett ben i hvert hjørne" og logrer, roser du og lar valpen få en del av godbiten.

I begynnelsen skal man ikke være så opptatt av om valpen står med benene helt korrekt i forhold til hvordan sluttresultatet skal bli, det viktige er at hunden føler at den gjør noe riktig og morsomt sammen med deg bare ved å stå stille og logre med halen.

"You never get a second chance to make a first impression" Pernille viser her samme hund, samme dag men gir to forskjellige inntrykk. Hvis DU var dommer-hvem ville du valgt?

TIPS: Ikke før godbiten for høyt over hodet på valpen, da vil den nemlig "automatisk" sette seg og det er ikke det vi ønsker med denne øvelsen.

Uansett om man starter med en valp eller en voksen hund er det viktig at man i starten kun øver i korte perioder av gangen, på en voksen hund gjør du på akkurat samme måte, hold godbiten foran hunden i en slik høyde at den naturlig blir stående og godsnakk med den slik at du får den til å logre, så fort den logrer med halen roser du høyt og tydelig og gir godbiten. Selv om ikke alle raser behøver å logre når de skal stilles opp er det viktig å få frem glede i hunden og få den til å ha det gøy sammen med deg. Øv da på den haleførings- og rasen din skal ha på samme måte som logringen. Hunden skal ha godbit hver gang den gjør øvelsen riktig i starten.

TIPS: Dersom hunden din har lett for å sette seg når du skal øve på dette kan du prøve å starte med å sette deg ned ved siden av hunden når du skal øve, bruk en hånd til å holde godbiten foran hunden og den andre hånden kan du bruke til å støtte/ holde oppe hunden under maven slik at den ikke setter seg. Etter hvert lar du være å holde hånden konstant under magen, men vær klar til å støtte den om den forsøker å sitte.

Etter hvert som du føler at hunden forstår ordene "stå pent" (OBS! Må sies med lys og

positiv stemme slik at det ikke forveksles med kommandoen "stå" fra for eksempel lydighetstrening) stiller du deg foran hunden slik at den står pent og ser opp på deg, pass på at du varierer hvor lenge hunden må stå stille før den får godbiten og husk å stille deg med litt avstand til hunden slik at den ikke blir stående å se rett opp. Dersom hunden blir stående å se rett opp vil den få en unaturlig vinkel på halsen, som igjen ødelegger både for helhetsinntrykket av overlinjene og for hundens uttrykk. Jo mindre hunderase du har jo mer avstand må du ha til hunden.

Etter hvert kan man bruke "nei" da den flytter et bein eller begynner å gå mot deg, men da må du først være sikker på at hunden har forstått hva du egentlig er ute etter. Men husk, det er som regel best å være meget positiv mot hunden i treningen.

Og for all del, ikke undervurder betydningen av saftige godbiter. Tenk på det at når du kommer på en utstilling er det fullt av andre folk og hunder der og det betyr at det også er en million dufter der som hunden helt sikkert har lyst til å studere nærmere, da er det viktig å ha godbiter som lukter og ikke minst smaker enda bedre!

Pølse, vaffel eller kjøttboller er manges favoritt da det gjelder godbiter på utstilling, etter en hel dag i utstillingsringen med diverse godis i lommene føler man seg ofte som en ille luktende kjøttbolle

selv da dagen er over, men om det er det som skal til for å få hundens fulle oppmerksomhet så er det absolutt verdt det.

Pass på at du ikke bruk disse supergodbitene på annet enn trening der du vil få frem maks motivasjon av hunden, og ikke bruk de på utstillingsdagen før du kommer inn i ringen.

TIPS: Hunder blir innimellom lei godbitene, bytt da til noe annet som er mer spennende. Det kan også være lurt å ha en reservegodbit i lommen (annen smak) det at hunden blir lei en godbit kan også skje inne i ringen, men ved å ha en reservegodbit er du beredt.

En del hunder stivner litt inne i ringen, dvs de setter øyene i sin eier og står helt stille, men uten å logre. Prøv å snakk med hunden og få den i godt humør, klikkertrening kan være en god treningsmetode. Øv på at hunden skal stå stille og logre, når den så vidt vifter med halen klikker du og gir godbit. Fortsett til ønsket "logrefrekvens" er innøvd. Hvis du har lært hunden å raskt stille seg riktig, men den har en tendens til å stoppe å logre, kan det være lurt å la den flytte på seg rett før dommeren kommer. Hunden holder ofte halen oppe etter å ha beveget seg. Tren på dette slik at dere ikke forstyrrer hunden bak eller foran hvis dere gjør dette i ringen.

TIPS: Lær hunden å danse, dvs at du lærer hunden å snu seg etter sin egen hale i en liten ring, dette tar liten plass

i ringen og hunden syntes det er gøy og vil da logre når den stiller seg opp igjen. Du lærer hunden å danse ved å føre godbiten foran nesen på hunden i en liten ring og si danse, gi godbiten når hunden går en liten runde etter din hånd. Tilslutt kan du lage en sirkel med hånden din og si "danse" og hunden snur seg og er klar med logrende hale.

Når du så føler deg trygg på at hunden kan stå stille i korte og lengre perioder kan du begynne å sette krav til at den skal stå korrekt. Ta ett skritt til siden for hunden slik at du får et overblikk og ser om den står riktig (vi kommer tilbake til hva som er "riktig" senere i serien). Så flytter du på det som er feil. Står hunden med et bakben for langt frem, kan du sette din fot foran det benet som er feil og skyve det forsiktig bakover, ikke tramp på hundens tær, ingen liker å bli tråkket på tærne. Men len deg mot det du vil ha flyttet bakover, etter hvert lærer hunden seg disse tegnene og flytter lett på det du ønsker å flytte. Dersom du ønsker å flytte ett ben fremover bruker du godbiten og drar

denne fremover mot deg slik at hunden naturlig flytter seg etter. Pass på at du ikke drar godbiten for mye fremover for da flytter hele hunden seg. Og som ellers er det super viktig å rose når hunden gjør det man ønsker.

TIPS: Dersom hunden står feil med mer enn ett ben kan du like godt ta ett skritt frem slik at den får en ny sjanse til å stille seg opp, men pass på at du ikke går for nær konkurrentene dersom dere er flere inne i ringen, det er viktig å ta hensyn til sine konkurrenter, men samtidig er det meningen at man skal få vist sin hund på best mulig måte.

For at hunden skal være uthvilt og klar til den skal inn i ringen er det lurt å la hunden ligge i buret. Den lærer fort å slappe av i buret og er med det pigg når den skal i ringen. Er det en stor klasse med mange hunder og dere er blant de første er det smart å legge hunden tilbake i buret da de andre hundene bedømmes. Da er hunden klar for en ny runde når dere skal inn i konkurransen.

Og til sist er det som med så mye annet her i livet - hvis DU koser deg i ringen og trives med utstilling - ja da smitter dette av på hunden! Hvis DU føler deg trygg på hvordan du skal vise din hund kan du slappe mer av og konsentrere deg mer om din hund og mindre på det rundt omkring! Gå inn i ringen og ha det GØY! ■

Fakta

OM ARTIKKELFORFATTERE

Vi fikk i våres en forespørsel om å lage artikler til Hundesport om handling og utstilling. Siden dette er noe vi begge brenner for så var det å svare ja ikke så vanskelig. Hunder og hundesport i mange forskjellige former og varianter er vår store hobby og livsstil, og på lik linje med trolig 90% av alle Hundesport sine lesere bruker vi hver dag og uke mange timer med våre hunder, å diskutere hunder, avl, oppdrett, raser, treningsmetoder med mer. Rett og slett hekta på hund!

HVEM ER SÅ VI?

For å begynne med meg, Jonna Sandén heter jeg og jeg er 32 år. Mitt hjerte klapper for retrievere og da i hovedsak flatcoated, men siden jeg kom-

mer fra en familie der de firbeinte i mange ulike varianter i grunn alltid har vært i flertall er det hunder i seg selv som opptar min store interesse. Terriere var i hele min oppvekst dominerende i huset hjemme og utstillinger var noe jeg i meget ung alder lot meg oppsluke av. Jeg har i dag, sammen med Cathrine Thaulow, kennel Simon Says, les mer om oss på www.farflyg.com.

Lene Weum heter jeg, jeg er 28 år og bor sammen med min samboer, en flatcoated retriever og gjeng norwich terriere på Formo i Modum kommune. Hunder har vært hovedingrediensen i mitt liv siden jeg var 6 år og det har vel bare blitt verre med årene. Selv om mitt hjerte også brenner mest for flatcoated og norwich er jeg også interessert i å studere de fleste

raser og deres anatomi, man kan lære mye om hund ringside og det finnes mest hundebøker i bokhyllene her! Jeg har prøvd meg litt

innenfor de fleste grener av hundesporten, men det er utstilling som er favoritten. Jeg driver et lite oppdrett av norwich terrier med kennelnavnet Lotcheck og du kan lese mer om oss på www.lotcheck.com.

I forhold til utstillinger er vi vel nesten like hekta på forberedelser som trimming, bading og klipping som selve konkurransen, og selv om det så klart er kjempegøy å vinne hadde det ikke vært like gøy om man ikke kunne dele oppturer og nedturer med sine hundevenner og glede seg på hverandres vegne.

Som en følge av vår lidenskap startet vi i 2005 kurset "It's showtime" i utstilling & handling. Grunnen til dette var enkel. Etter mange timer ringside der vi har sett mange fine hunder "forsvinne" i konkurransen fordi eieren ikke hadde peiling på hva han eller hun skulle gjøre i ringen. Følelsen av forvirring og mistriksel hos såvel handler som hund lyste lang vei, og dette ville vi tilby en mulighet til å forandre på. Og med det forhåpentligvis bedre resultat i ringen etterpå. Vi håper at de som har gått kurs hos oss har fått et annet syn på dette med utstilling, og målet med de artiklene vi skal skrive for Hundesport er det samme. Vi har vært aktive i ringen i mange år og elsker alt ved det. Nå håper vi å kunne formidle noe av alt det positive ved denne formen for hundesport til dere!

Jonna & Lene